

Asia: VN/538/2019

Luonnos hallituksen esitykseksi jätelain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta

Yleiset säännökset (Luku 1)

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne jätelain muutosehdotuksen luvusta 1 ja sen perusteluista

Humuspehtoori Oy:n lausunto jätelain uudistuksesta

Humuspehtoori Oy käsittelee metsäteollisuuden lietteitä, tuhkia, puhdistamolietteitä sekä maatalouden lantoja ammattimaisesti tuottaen jätteistä lannoite- ja maanparannustuotteita. Olemme toimineet alalla 35 vuotta ja olemme käytännössä saaneet kokea, miten kankeasti ympäristö- ja jätelainsäädäntö kohtelee toimijaa.

5§

Jätelain 5§ jakaminen on kannatettava muutos pykälään. Lisäksi tulee määritellä, kuka päätöksen tekee ja millä prosessilla. Kokemuksemme on, että ympäristöviranomaisen on hyvin varovainen asiassa ja kiertotalouden periaatteet eivät useinkaan toteudu. Tästä viimeisimpänä esimerkkiä on tällä hetkellä Humuspehtoori Oy:n Piilonsuon betoninkäsittelyn ympäristölupa, joka on Vaasan Hallinto-oikeudessa käsittelyssä. Ely-keskuksen käsityksen mukaan käsitellystä (pulveroidusta ja murskatusta) betonimurskasta tehty kenttä ei olekaan toimintakenttä, vaan kaatopaikka, joka toimii betonijätteen loppusijoituskohteena. Tapauksessa ei ole kyse edes jäte-sivutuoteasiasta, vaan jo lähtökohtaisesti siitä, onko betonijätteen käsittely kierrätystoimintaa vai jätteen loppusijoittamista. Kyseinen päätös ei millään muotoa edesauta kiertotaloutta. Toisen Ely-keskuksen alueella vastaavien kenttien rakentaminen samoin menetelmin on mahdollista. Kuitenkin tiedetään, että Suomessa tehdään yleisesti myös ympäristöluvulla betonimurskeesta kenttiä korvaten neitseellisiä materiaaleja. Päätökset eivät nykyiselläänkään ole linjassa ja yhteneviä valtakunnan tasolla, joten nyt jätelakia uudistettaessa jätetestatukseen ja sen päättämisprosessiin tulee kiinnittää erityistä huomiota. Huomionarvoisena tulee pitää myös sitä, että prosessi on toimijalle, myös niille paikallisille ja pienemmille yritysille mahdollinen, varsinkin jos prosessi on aina tapauskohtainen.

Lannoitepuolella näemme kannatettavaksi, että lannoitteeksi päätyvän jätteen sivutuotepäätöksen/jätetestatukseen päättämisen tekisi Ruokavirasto, kuten 29.3.2019 muistiossa ”Kansallisesti hyväksyttävien lannoitevalmisteiden jätteen luokittelun päätyminen” onkin harkittu

vaihtoehtoissa 2 ja 3. Lisäksi huomautamme, että jätestatuksen päättäminen jätteen tuottajan ympäristöluvassa on sinänsä hankala asia, sillä prosessia pidetään vaikeana ja pitkäkestoisena ja kynnys on hyvin suuri. Esimerkiksi näin on, kun puhutaan suuresta paperitehtaasta, joka tuottaa sekalietettä, jota voidaan käyttää maanparannusaineena. Kaikki jätelain 5§ perustelut ovat todennettavissa, mutta asia jää sille, sillä iso tehdas ei halua ”aukoa” ympäristölupaansa pienen toimijan byrokratian tähden. Päätös voisi kuitenkin tuoda kustannussäästöjä ja vähentää esimerkiksi materiaalin edestakaista rahditusta ja edesauttaa liiketoiminnan kasvua.

Emme näe kunnan ympäristöviranomaista oikeaksi tahoksi päättämään jätteiden jätestatuksen päättymisestä, sillä päätökset eivät välttämättä olisi valtakunnallisesti yhteneviä.

Yleiset velvollisuudet ja periaatteet (Luku 2)

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne jätelain muutosehdotuksen luvusta 2 ja sen perusteluista

9§

Pidämme 9§ 7mom. lisäystä kriittisestä aineesta kannatettavana. Tällä hetkellä lietteitä, joita voitaisiin käyttää lannoite- ja maanparannusaineena, poltetaan JL 8§ jätehierarkian vastaisesti. Jäte tulisi ennen kaikkea käyttää ensin aineena ja sitten vasta energiana. Poltossa menetetään kriittiseksi raaka-aineeksi määritettyä fosforia. Monet lietteistä päätyvät polttoon, sillä ne voidaan hävittää nollaverolla vihreänä polttoaineena, vaikkakin lietteen kuiva-aine pitoisuus on hyvin harvoin yli 30%. Kattiloissa poltetaan siis vettä ja ravinteita, kuten typpeä ja fosforia. Tämä on vastoin erilaisia ravinteiden kierrätyksen kärkihankkeita, joita on ollut Suomessakin menneinä vuosina useita. Lietteen poltto tulisi olla mahdollista vain, jos se sisältää esimerkiksi raskasmetalleja niin paljon, ettei jatkokäyttö missään kohteessa ole mahdollista.

Kunnan vastuulla oleva jätehuolto (luku 5)

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne jätelain muutosehdotuksen luvusta 5 ja sen perusteluista

-

Tuottajavastuu ja juomapakkaukset (Luvut 6 ja 7)

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne jätelain muutosehdotuksen luvusta 6 ja 7 sekä niiden perusteluista

-

Muut jätelain pykälät

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne jätelain muutosehdotuksen muista luvuista ja niiden perusteluista

-

Muiden lakien muutettavat pykälät (ympäristönsuojelulaki, kemikaalilaki, rikoslaki ja laki rikesakkorikkomuksista)

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne ympäristönsuojelulakiin, kemikaalilakiin, rikoslakiin ja ehdotetuista pykälämuutoksista ja niiden perusteluista

-

Asetusyhteenvedo

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne jätealan asetuksiin ehdotettavien muutosten keskeisestä sisällöstä

-

Vaikutusten arviointi

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne perustelujen luvuista 4.2-5.

-

Muuta

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne perusteluiden muista osista ja muista mahdollisista asioista

-

Mantsinen Suvi
Humuspehtoori Oy